Staatsblad
van het Koninkrijk der Nederlanden

Jaargang 2026

399

Besluit van 17 november 2026 tot wijziging van het Besluit Wfsv in verband met de tijdelijke overheveling van gelden van het Arbeidsongeschiktheidsfonds naar de Werkhervattingskas voor WIA-voorschotten en daarbij behorende sociale lasten [KetenID WGK28452]

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 1 oktober 2026, nr. 2026-0000307156;
Gelet op artikel 118, eerste lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen;
De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 14 oktober 2026, nr. W12.26.00326/III);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 12 november 2026, nr. 2026-0000402852,

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I. WIJZIGING BESLUIT WFSV

Aan hoofdstuk 2 van het Besluit Wfsv wordt een paragraaf toegevoegd, luidende:

§ 5. Overheveling van gelden uit het Arbeidsongeschiktheidsfonds naar de Werkhervattingskas voor WIA-voorschotten en premies

Artikel 2.19e. Financiering van WIA-voorschotten en premies

1. In 2027 vindt een eenmalige overheveling van gelden uit het Arbeidsongeschiktheidsfonds naar de Werkhervattingskas plaats ter grootte van:
a. de door het UWV over de kalenderjaren 2021 tot en met 2026 verstrekte voorschotten op WGA-uitkeringen en op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet WIA, voor zover deze voorschotten onverschuldigd zijn verstrekt en op grond van artikel 77 of artikel 79a van die wet wordt afgezien van terugvordering; en

b. de op grond van enige wet over de voorschotten, bedoeld in onderdeel a, door het UWV verschuldigde premies en de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 42 van de Zorgverzekeringswet.

2. Vanaf 2028 vindt jaarlijks steeds een overheveling van gelden uit het Arbeidsongeschiktheidsfonds naar de Werkhervattingskas plaats ter grootte van in het voorafgaande kalenderjaar:

a. door het UWV verstrekte voorschotten op WGA-uitkeringen en op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet WIA, voor zover deze voorschotten onverschuldigd zijn verstrekt en op grond van artikel 77 of artikel 79a van die wet wordt afgezien van terugvordering; en

b. door het UWV betaalde premies die het UWV op grond van enige wet over de voorschotten, bedoeld in onderdeel a, verschuldigd is en de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 42 van de Zorgverzekeringswet.

Artikel 2.19f.

Deze paragraaf vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

ARTIKEL II. INWERKINGTREDING

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2027.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

’s-Gravenhage, 17 november 2026

Willem-Alexander

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.A. Vijlbrief

Uitgegeven de *drieëntwintigste* november 2026

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

stb-2026-399
ISSN 0920 - 2064
’s-Gravenhage 2026

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. Inleiding

Het besluit bewerkstelligt een wijziging op de korte termijn van de financieringswijze van de kwijtgescholden WIA-voorschotten. De kwijtgescholden WIA-voorschotten zijn een gevolg van het verschil tussen vraag en aanbod (mismatch) van sociaal-medische beoordelingen. Hierna wordt daarom eerst meer achtergrondinformatie over de mismatch gegeven, alvorens er verder op het besluit wordt ingegaan.

1.1 Achtergrond mismatchproblematiek

Het stelsel van ziekte- en arbeidsongeschiktheid staat al langere tijd onder grote druk. Hoewel het stelsel voor veel mensen voorziet in de benodigde ondersteuning is het ook complex. Die complexiteit brengt voor werknemers en werkgevers verschillende knelpunten met zich mee. Ook de uitvoerbaarheid van het stelsel staat onder druk. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat de vraag naar sociaal-medische beoordelingen de beschikbare uitvoeringscapaciteit van UWV overstijgt. Dat komt door het toenemen van het aantal aanvragen op grond van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Daarnaast is er een structureel tekort aan verzekeringsartsen. Als gevolg hiervan zijn de achterstanden bij de WIA-claimbeoordeling, ondanks de getroffen maatregelen, verder opgelopen. Het verschil tussen vraag en aanbod (mismatch) van sociaal-medische beoordelingen is inmiddels onaanvaardbaar groot geworden en de verwachting is dat deze situatie de komende jaren zal voortduren.

Wanneer UWV de WIA-claimbeoordeling niet binnen de daarvoor geldende termijn kan uitvoeren, heeft dat verschillende gevolgen. Verzekerden blijven na afloop van de wachttijd in onzekerheid over de vraag of zij in aanmerking komen voor een WIA-uitkering. Daarnaast valt voor veel van hen de belangrijkste bron van inkomsten weg, zoals loon of een uitkering op grond van de Ziektewet. Om te voorkomen dat verzekerden gedurende deze periode geen of onvoldoende inkomen hebben, wijst UWV de verzekerde op de mogelijkheid een voorschot op de WIA-uitkering aan te vragen. Met dit voorschot ontvangt de verzekerde een tijdelijke inkomensvoorziening, totdat is vastgesteld of er recht bestaat op een WIA-uitkering. Op deze manier kan de verzekerde in afwachting van de beoordeling in het levensonderhoud voorzien.

1.2 Kwijtscheldbeleid WIA-voorschotten

Als UWV een voorschot heeft verstrekt en achteraf vaststelt dat er geen of een lager recht op een WIA-uitkering bestaat, dan is UWV op grond van de geldende wet- en regelgeving gehouden het voorschot geheel of gedeeltelijk terug te vorderen. Het is onwenselijk dat mensen in deze specifieke situatie worden geconfronteerd met soms aanzienlijke terugvorderingen van voorschotten. Dergelijke terugvorderingen kunnen ertoe leiden dat betrokkenen in financiële problemen komen terwijl de lange wachttijden bij UWV buiten hun invloedssfeer liggen. Daarbij komt dat het vaststellen van het recht op een WIA-uitkering plaatsvindt aan de hand van verzekeringsgeneeskundig en arbeidsdeskundig onderzoek. Voor de aanvrager is de uitkomst van het onderzoek vooraf moeilijk te voorspellen.

Om de negatieve effecten van de mismatch te beperken voert UWV sinds medio 2021 tegenwettelijk beleid uit, waarbij verstrekte voorschotten geheel of gedeeltelijk kunnen worden kwijtgescholden. De verwachting is dat de mismatch tussen vraag en aanbod van sociaal-medische beoordelingen de komende jaren zal aanblijven. Daarom wordt met het wetsvoorstel wijziging toets op re-integratie-inspanningen en WIA-voorschotregeling[1] (hierna: het wetsvoorstel) voorzien in een wettelijke grondslag voor het onder voorwaarden kwijtschelden van WIA-voorschotten. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat UWV, bij algemene maatregel van bestuur te stellen voorwaarden, geheel of gedeeltelijk afziet van de terugvordering van onverschuldigd betaalde voorschotten. Het gaat daarbij om voorschotten die zijn verstrekt in afwachting van de WIA-claimbeoordeling. Daarmee wordt het bestaande kwijtscheldingsbeleid wettelijk verankerd en kan dit op een rechtmatige en bestendige wijze worden voortgezet. Dit biedt werknemers en werkgevers meer duidelijkheid en zekerheid over (de voortzetting) van het beleid.

Daarnaast wordt de financiering van zowel de lopende als al kwijtgescholden WIA-voorschotten gewijzigd. Aanleiding hiervoor is dat de omvang van de kwijtgescholden voorschotten, zoals die voortvloeit uit de huidige mismatch, kan leiden tot ongewenste premie-effecten voor publiek verzekerde werkgevers.

Met dit besluit wordt voorzien in een tijdelijke financieringsregeling, die aansluit bij het doel en de uitgangspunten van het wetsvoorstel. Deze regeling geldt tot het moment dat de financieringswijze in het wetsvoorstel in werking treedt, indien het tot wet wordt verheven. Dit besluit hangt nauw samen met een ontwerpbesluit waar tevens aan wordt gewerkt dat regelt op grond waarvan UWV onverschuldigd betaalde WIA en TW-voorschotten zal kwijtschelden. Vanwege de inhoudelijke samenhang zijn beide besluiten gezamenlijk ter internetconsultatie aangeboden. Om uitvoeringstechnische redenen is er vervolgens voor gekozen de onderwerpen onder te brengen in afzonderlijke regelingen. De onderhavige regeling ziet dus enkel op de financiering van de WIA-voorschotten.

2. Financiering WIA-voorschotten

2.1 Huidige financieringssystematiek

De huidige financieringssystematiek houdt in dat lopende en kwijtgescholden WIA-voorschotten[2] uit de Werkhervattingskas (Whk)worden betaald.[3] De premie voor de Whk wordt jaarlijks lastendekkend vastgesteld. Dat betekent dat de te verwachten lasten in dat specifieke premiejaar door de premie worden gefinancierd. Tot nu toe was het bedrag (aan kwijtgescholden WIA-voorschotten) te laag om effect te hebben op de hoogte van de Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) Whk-premie. De bruto lasten van de kwijtgescholden WIA-voorschotten werken naar verwachting vanaf 1 januari 2028 wel zichtbaar door in de Whk-premie. Het aantal WIA-voorschotten blijft namelijk stijgen.

---

[1] *Kamerstukken II* 2025/26, 37 002, nr. 2.

[2] Dit betreft de lopende voorschotten van publiek verzekerde werkgevers en eigenrisicodragers. Hiermee worden niet de eigenrisicodragers bedoeld die het voorschot van de (ex-) werknemer zelf financieren. Kwijtgescholden voorschotten worden in de huidige situatie wel altijd voor iedere werkgever uit de Whk betaald.

[3] Om te voorkomen dat deze lasten worden doorberekend aan individuele (middel)grote publiek verzekerde werkgevers, haalt UWV handmatig de lasten uit de individuele premie.

Een stijging van de WGA Whk-premie per 1 januari 2028 is niet wenselijk, omdat de Whk-premie uitsluitend door publiek verzekerde werkgevers wordt betaald en niet door eigenrisicodragers. De publiek verzekerde werkgevers dragen daardoor de lasten van alle lopende en kwijtgescholden WIA-voorschotten.

Het voorgaande kan vanaf 1 januari 2028 leiden tot een negatief effect op de hybride markt, namelijk dat de publieke premie licht stijgt en dat eigenrisicodragers niet meebetalen aan de kwijtgescholden WIA-voorschotten.[4] Daarom wordt gekozen voor een andere financieringssystematiek, die uitvoerbaar is voor UWV en niet nadelig uitpakt voor individuele werkgevers. Deze financieringswijze bestaat uit een tijdelijke voorziening voor de korte termijn (dit besluit) en een structurele voorziening voor de lange termijn (het wetsvoorstel).

Hybride markt

De hybride markt geeft werkgevers de keuze om zich voor de WGA publiek te verzekeren bij UWV of om eigenrisicodrager te worden. UWV is verantwoordelijk voor de toegekende uitkeringen en re-integratie van arbeidsongeschikte (ex-) werknemers van publiek verzekerde werkgevers. De publiek verzekerde werkgevers betalen daarom een WGA-premie aan UWV. UWV betaalt de toegekende WGA-uitkeringen uit de Whk. De eigenrisicodragers zijn zelf financieel verantwoordelijk voor de toegekende WGA-uitkeringen en de re-integratie van hun arbeidsongeschikte (ex-)werknemers. De eigenrisicodragers betalen daarom geen publieke WGA-premie.

Het doel van de hybride markt is dat eigenrisicodragers met of zonder een private verzekeraar/private uitvoerder, publiek verzekerde werkgevers en UWV elkaar scherp houden om onder andere goede (re-integratie) dienstverlening aan te bieden. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is verantwoordelijk voor de stabiliteit van de hybride markt.

2.1.1 Wetsvoorstel

Het wetsvoorstel heeft als strekking dat voor de lange termijn wordt geregeld dat alle lopende WIA-voorschotten in eerste instantie vanuit het Aof worden gefinancierd in plaats van uit het Whk. Het gaat daarbij zowel om lopende WIA-voorschotten van (ex-)werknemers met een publiek verzekerde werkgever, als die met een werkgever die eigenrisicodrager is. Nadat is vastgesteld of recht op een WIA-uitkering bestaat of niet, worden bedragen alsnog ten laste van het juiste fonds gebracht. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 4.3 e.v. van de memorie van toelichting van het wetsvoorstel. Indien er geen recht op WIA-uitkering bestaat of het recht op uitkering lager is dan het voorschot, is sprake van een (gedeeltelijk) onverschuldigd betaald voorschot. Indien UWV dat onverschuldigd betaalde voorschot niet terugvordert en daarmee kwijtscheldt, komt dat bedrag blijvend ten laste van het Aof. De beoogde inwerkingtredingsdatum van dit onderdeel van het wetsvoorstel is 1 januari 2030, indien het tot wet wordt verheven.

[4] De hybride markt ziet zowel op de Ziektewet (ZW) als de WGA. De WGA-hybride markt wordt toegelicht, omdat het om WIA-voorschotten gaat. Deze zien alleen op de WGA-hybride markt.

2.2 Financieringssystematiek voor de korte termijn

De verwachting is dat rond 1 januari 2028 het bedrag aan kwijtscheldingen dermate oploopt, dat in principe de WGA Whk-premie minimaal door UWV moet worden verhoogd zodat de Whk-premie lastendekkend blijft.[5]

Om dat te voorkomen wordt met dit besluit geregeld dat de periode wordt overbrugd totdat het financieringsonderdeel in het wetsvoorstel in werking treedt. Met dit ontwerpbesluit wordt tijdelijk geregeld dat UWV jaarlijks een vermogensbedrag overhevelt van het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof) naar de Whk voor de kwijtgescholden WIA-voorschotten en bijbehorende sociale lasten. Het voorgaande is mogelijk op basis van artikel 118 van de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv). Dit besluit regelt ook dat kwijtgescholden voorschotbedragen en bijbehorende sociale lasten uit de periode 2021 tot en met 2026 met terugwerkende kracht alsnog ten laste van het Aof komen. Hiermee wordt het Whk-vermogen gecompenseerd voor het bedrag aan kwijtgescholden voorschotten en sociale lasten[6] die in de periode 2021–2026 via het Whk-vermogen zijn gefinancierd.

Het besluit draagt bij aan het goed functioneren van de hybride markt. Als gevolg van dit besluit hoeft de Whk-premie met ingang van 1 januari 2028 niet te worden verhoogd en betalen publiek verzekerde werkgevers niet voor de kwijtgescholden WIA-voorschotten en daarbij behorende sociale lasten van alle werkgevers (ook de eigenrisicodragers). In plaats daarvan komen de kwijtgescholden WIA-voorschotten ten laste van het Aof, waar alle werkgevers aan meebetalen. Het is wenselijk om het besluit zo snel mogelijk inwerking te laten treden, daarom is er voor een inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2027 gekozen. Het besluit is daarmee ook op tijd voor de premievaststelling van 2028 door UWV.

Dit besluit geldt totdat het onderdeel over de financieringswijze in het wetsvoorstel in werking treedt, wat een overeenkomstige systematiek kent. Dan zal deze regeling op een bij koninklijk besluit nader te bepalen tijdstip komen te vervallen.

3. Gevolgen van dit besluit

3.1 Gevolgen voor werknemers en werkgevers

Dit besluit heeft geen gevolgen voor werknemers. Ten aanzien van werkgevers bewerkstelligt dit besluit dat niet alleen publiek verzekerde werkgevers de kwijtgescholden WIA-voorschotten betalen, maar alle werkgevers. In hoofdstuk 2 van deze toelichting is dit nader toegelicht.

3.2 Financiële gevolgen

Aan dit besluit zijn geen additionele kosten verbonden: het betreft een herverdeling van gelden tussen twee fondsen binnen de sociale zekerheid (het Aof en de Whk), niet een nieuwe of aanvullende uitgave.

---

[5] Hiermee wordt bedoeld dat de te verwachte lasten in het premiejaar worden gedekt. De verwachte lasten moeten daardoor in één jaar worden opgebracht via de premie inkomsten in dat jaar.

[6] De sociale lasten zijn de premies werknemersverzekeringen die over de uitkeringen worden geheven.

3.3 Regeldruk

Dit besluit heeft geen gevolgen voor de regeldruk van werkgevers en werknemers. De wijziging bewerkstelligt immers alleen dat UWV jaarlijks een vermogensbedrag overhevelt van het Aof naar de Whk voor de kwijtgescholden WIA-voorschotten en de bijbehorende sociale lasten.

3.4 Uitvoering

UWV heeft het besluit getoetst op uitvoerbaarheid en heeft het oordeel «uitvoerbaar» gegeven. Het besluit betekent alleen een boekhoudkundige aanpassing voor UWV die een minimale inspanning vereist.

4. Doeltreffendheid, doelmatigheid, monitoring en evaluatie

4.1 Doeltreffendheid

Het besluit is doeltreffend omdat het rechtstreeks en volledig het beoogde doel bereikt: voorkomen dat de lasten van kwijtgescholden WIA-voorschotten via het Whk eenzijdig neerslaan bij publiek verzekerde werkgevers, terwijl eigenrisicodragers hieraan niet bijdragen. De dreigende minimale premiestijging wordt voorkomen door de kwijtgescholden voorschotten met terugwerkende kracht (2021–2026) en structureel (vanaf 2027) ten laste te brengen van het Aof, dat door alle werkgevers wordt opgebracht. Het gelijke speelveld blijft binnen de hybride WGA-markt gewaarborgd, totdat de definitieve wettelijke regeling in werking treedt.

4.2 Doelmatigheid

Het besluit is doelmatig omdat het de overbrugging (tot aan het inwerkingtreden van het financieringsonderdeel in het wetsvoorstel) op de minst belastende wijze realiseert. De gekozen systematiek sluit zoveel mogelijk aan bij de definitieve financieringssystematiek die is voorzien in het wetsvoorstel. UWV heeft in de uitvoeringstoets bovendien geoordeeld dat het besluit uitvoerbaar is en slechts een minimale uitvoeringsinspanning vergt (zie hoofdstuk 3). Financiering vanuit de algemene middelen is als alternatief overwogen, maar niet gekozen omdat dit niet past bij het uitgangspunt dat de lasten van het arbeidsongeschiktheidsstelsel door werkgevers en werknemers zelf via premies worden opgebracht (zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 5.1, onderdeel *Financiering via het Aof*).

4.3 Monitoring en evaluatie

Dit besluit bevat geen monitorings- of evaluatiebepaling. Een evaluatieparagraaf is aangewezen bij regelgeving die tot een substantiële beleidswijziging leidt; daarvan is hier geen sprake. Het besluit regelt geen nieuw beleid, maar een tijdelijke, technische overbrugging van de financieringswijze van kwijtgescholden WIA-voorschotten, in afwachting van de structurele regeling in het wetsvoorstel. Die structurele systematiek – en de doeltreffendheid en doelmatigheid daarvan op langere termijn – wordt beoordeeld in het kader van dat wetgevingstraject. Bovendien is het besluit naar zijn aard zelf-terminerend: op grond van artikel 2.19f van het Besluit Wfsv vervalt de regeling bij koninklijk besluit op een nader te bepalen moment nadat de definitieve wettelijke regeling in werking treedt. Een aparte evaluatie om te bepalen of voortzetting, wijziging of intrekking van dit besluit gewenst is, is daarom niet aan de orde; dat de regeling vervalt, ligt al vast.

Ten slotte heeft het besluit slechts zeer beperkte gevolgen voor werkgevers: het betreft in beginsel een boekhoudkundige overheveling tussen twee fondsen binnen de sociale zekerheid. Het beoogde effect – het voorkomen dat kwijtgescholden voorschotten via de Whk ten laste komen van publiek verzekerde werkgevers – is bovendien rechtstreeks zichtbaar in de WGA Whk-premievaststelling die UWV jaarlijks publiceert en die al onderdeel is van de reguliere verantwoordingscyclus van UWV. Een separate monitoringsverplichting zou dan ook geen aanvullende informatie opleveren.

5. Consultatie en advies

5.1 Internetconsultatie

Onderhavig besluit maakte eerder deel uit van het besluit «tijdelijke kwijtschelding en financiering voorschotten Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en Toeslagenwet» en is op 20 april 2026 aangeboden voor internetconsultatie.

Op dat besluit zijn acht openbare reacties binnengekomen. Nadien is het financieringsonderdeel in het onderhavige besluit ondergebracht. Deze paragraaf gaat alleen in op de reacties die verband houden met de financieringssystematiek. Op de reacties die inhoudelijk betrekking hebben op het besluit «tijdelijke kwijtschelding voorschotten Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en Toeslagenwet» wordt in dat besluit nader ingegaan.

Financiering via het Aof

Door FNV, VNO-NCW/MKB-Nederland, Robidus en door enkele particulieren wordt aandacht gevraagd voor de keuze om de kwijtgescholden WIA-voorschotten ten laste te brengen van het Aof. In deze reacties wordt de regering opgeroepen de algemene middelen aan te wenden in plaats van het Aof. Deze vraag is ook aan de orde gekomen tijdens de internetconsultatie van het wetsvoorstel. Het toen door het kabinet ingenomen standpunt is actueel. In de memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel is hier het volgende over opgenomen:

«*De regering vindt het niet opportuun om de voorschotten via een Rijksbijdrage te financieren, omdat het niet past bij het doel van een Rijksbijdrage. Een kenmerk van het arbeidsongeschiktheidsstelsel is, dat de middelen via de premies door de werkgevers en werknemers worden opgebracht. Werkgevers en werknemers hebben ook bijgedragen aan de totstandkoming van het arbeidsongeschiktheidsstelsel. De WIA-voorschotten en de kwijtschelding daarvan zijn daardoor naar het oordeel van de regering onderdeel van het stelsel van arbeidsongeschiktheid. Financiering vanuit het Aof vindt de regering dan ook passend. Door de WIA-voorschotten in eerste instantie vanuit het Aof te betalen en niet vanuit de Whk, betalen alle werkgevers aan de WIA-voorschotten mee. Voor het kwijtschelden van de WIA-voorschotten zal de regering de Aof-premie niet verhogen. Op de inkomsten en uitgaven van de sociale fondsen zijn namelijk de begrotingsregels van toepassing. Daarin is een scheiding tussen inkomsten en uitgaven opgenomen. Dat betekent concreet dat hogere collectieve uitgaven (bijvoorbeeld aan WIA-voorschotten) niet mogen worden betaald via hogere lasten (bijvoorbeeld hogere premies). Hogere uitgaven moeten onder het uitgavenplafond worden ingepast, door ergens anders minder uit te geven. De uitgaven aan de WIA-voorschotten zijn ingepast onder het uitgavenplafond. Wel worden de kwijtscheldingen uit het Aof betaald. De Aof-premie wordt niet lastendekkend vastgesteld. Hiermee wordt bedoeld*

dat extra uitgaven uit het Aof niet hoeven te worden gedekt met een hogere premie. Het vermogen van het fonds zal daardoor elk jaar iets minder toenemen.»

Impact op de Whk-premie

Koeleman accountants & belastingadviseurs B.V. en Robidus hebben in hun reacties gevraagd op welke wijze de Whk-premie in 2027 wordt geraakt als gevolg van het overhevelen van gelden uit het Aof voor kwijtgescholden voorschotten in de jaren 2021 tot en met 2026. UWV heeft vooruitlopend op deze algemene maatregel van bestuur ervoor gekozen om de kwijtgescholden WIA-voorschotten van de periode 2021 tot en met 2026 uit het Whk-vermogen te betalen en niet in de WGA Whk-premie van 2027 mee te nemen. Op deze manier wordt een zo stabiel mogelijk WGA Whk-premie over de jaren heen bewerkstelligd. Een stabiele premie draagt namelijk bij aan een gelijk speelveld op de hybride markt.

Robidus wijst erop dat de financieringssystematiek voor de lange termijn ertoe leidt dat de Whk-premie naar verwachting per 2030 kunstmatig significant wordt verlaagd, doordat lopende voorschotten niet meer tot uitdrukking komen in de Whk-premie.
Dit leidt er volgens Robidus toe dat het gelijke speelveld op de hybride markt onder druk komt te staan, temeer omdat de private premie vanwege de noodzaak tot een hogere risico-opslag bij deze systematiek juist zal stijgen.

Bij de internetconsultatie van het wetsvoorstel is dit onderwerp ook aan de orde gekomen. Omdat de beleidsmatige verantwoording van de financieringssystematiek voor de lange termijn thuishoort in het wetsvoorstel, wordt hieronder alleen de betreffende passage geciteerd:

«In een reactie wordt aangegeven dat het financieren van de WIA-voorschotten vanuit het Aof direct een lagere premie oplevert voor publiek verzekerde werkgevers, terwijl private verzekeraars genoodzaakt zijn om een hogere private premie te hanteren. De private verzekeraars houden in de premiestelling namelijk rekening met de toekomstige uitkeringslasten van arbeidsongeschikte (ex-)werknemers. De premie in het publieke stelsel is er op gebaseerd dat WIA-uitkeringen van een bepaald jaar worden bekostigd uit de Whk WGA-premies van dat jaar. De regering begrijpt dat de verschillende financieringssystematieken van publieke en private verzekeringen soms wringen. Het wringt vooral als er snel een tijdelijke maatregel op komt. Private verzekeraars moeten dan namelijk meteen al rekening houden bij hun premieberekening met deze toekomstige ontwikkelingen. UWV hoeft deze ontwikkeling niet meteen mee te nemen in de publieke premie. De beoogde datum van inwerkingtreding van de voorgestelde financieringswijze is 1 januari 2030. De regering is van mening dat er enige tijd en ruimte wordt geboden om de wijziging van de financieringswijze mee te nemen in de publieke en private premieberekeningen.»

De rol van eigenrisicodragers

Koeleman accountants & belastingadviseurs B.V. vraagt op welke wijze eigenrisicodragers financieel worden gecompenseerd voor de door UWV verhaalde voorschotten op WGA-uitkeringen over de jaren 2021 tot en met 2026. De regering wijst er in dit verband op dat er met het wetvoorstel Wijziging toets op de re-integratie-inspanningen en WIA-voorschotregeling geen beleidsmatige gevolgen worden beoogd in de periode voorafgaand aan het moment dat dat het onderdeel over de

financieringswijze in het wetsvoorstel tot wet is verheven en in werking is getreden (beoogd is 1 januari 2030). Voor een vorm van compensatie, voor zover daar in de reactie om wordt verzocht, bestaat geen aanleiding. Zoals eerder is toegelicht, worden de voorschotten op WIA-uitkeringen thans gefinancierd uit de Whk. Indien UWV besluit om een onverschuldigd betaald voorschot niet van een verzekerde werknemer terug te vorderen (kwijt te schelden) dan komt dat bedrag blijvend ten laste van de Whk. Dat heeft als gezegd onwenselijke gevolgen voor publiek verzekerde werkgevers (en niet voor eigenrisicodragers). Met het onderhavige besluit wordt juist beoogd de lasten tussen publiek verzekerde werkgevers en werkgevers die eigenrisicodrager zijn gelijk te verdelen, door die ten laste te brengen van het Aof.

Robidus wijst er verder nog op dat in paragraaf 2.3.1 van de toelichting niet is onderkend dat eigenrisicodragers ook de lasten van lopende voorschotten dragen en vraagt dat te verduidelijken. De regering wijst er in dit verband op dat de betreffende paragraaf een probleemanalyse geeft, waarbij is toegelicht dat de WIA-voorschotten thans uit de Whk worden gefinancierd en dat de publieke verzekerde werkgevers daarvoor de lasten dragen (en niet de eigenrisicodragers).

Eindcriterium

Robidus stelt voor om een objectieve maatstaf op te nemen aan de hand waarvan kan worden bepaald wanneer deze regeling kan worden ingetrokken. Bijvoorbeeld een maximale gemiddelde wachttijd tussen de WIA-aanvraag en de claimbeoordeling. De regering wijst erop dat het intrekken van deze regeling niet verband houdt met de voortgang op het oplossen van de mismatchproblematiek, maar op het in werking treden van het onderdeel over de financieringswijze in het wetsvoorstel Wijziging toets op de re-integratie-inspanningen en WIA-voorschotregeling. In dit wetsvoorstel wordt de permanente financieringssystematiek geregeld, waardoor deze regeling te zijner tijd kan vervallen.

TW-voorschotten

Robidus wijst erop dat de tekst in het voorgestelde artikel 2.19e alleen WGA-uitkeringen en uitkeringen op grond van hoofdstuk 6 WIA benoemt, maar dat uit de toelichting blijkt dat de overheveling ook geldt voor kwijtgescholden Toeslagenwet-voorschotten (TW-voorschotten). De TW-voorschotten worden niet ten laste van het Aof gebracht maar uit de algemene middelen betaald. De TW-voorschotten vallen daardoor niet binnen bereik van dit besluit.

5.2 Adviescollege toetsing regeldruk

Dit besluit is samen met het besluit «tijdelijke kwijtschelding voorschotten Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en Toeslagenwet» voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). Ten aanzien van de financieringswijze concludeerde de ATR dat deze geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

II. Artikelsgewijs deel

Artikel I. Wijziging Besluit Wfsv

In het Besluit Wfsv wordt een nieuwe paragraaf 5 met artikel 2.19e ingevoegd. Dit artikel regelt dat er gelden worden overgeheveld van het Arbeidsongeschiktheidsfonds (hierna: Aof) naar de Werkhervattingskas (hierna: Whk) ter grootte van een bedrag aan uitgaven aan voorschotten

op WGA-uitkeringen en op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: de Wet WIA), voor zover deze voorschotten onverschuldigd zijn verstrekt en op grond van artikel 77 of artikel 79a van de Wet WIA wordt afgezien van terugvordering (de zinsnede «voor zover deze voorschotten onverschuldigd zijn verstrekt en op grond van artikel 77 of artikel 79a van de Wet WIA van de terugvordering wordt afgezien» wordt hierna verder aangeduid als: kwijtgescholden voorschotten). Daarnaast wordt een bedrag overgeheveld van het Aof naar de Whk ter grootte van uitgaven aan premies die UWV op grond van enige wet over voornoemde uitkeringen verschuldigd is en de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 42 van de Zorgverzekeringswet (de zinsnede «premies die UWV op grond van enige wet over voornoemde uitkeringen verschuldigd is en de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 42 van de Zorgverzekeringswet» wordt hierna tezamen genoemd: sociale lasten). De voorschotten komen vanuit de Whk. Als er onverschuldigd is betaald en er wordt afgezien van terugvordering dan worden die kwijtgescholden voorschotten uiteindelijk uit het Aof betaald.

Onder premies die UWV verschuldigd is en afdraagt op de WGA-uitkeringen en de arbeidsongeschiktheids- uitkeringen, bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet WIA, wordt onder andere verstaan de premies werknemersverzekeringen, bedoeld in hoofdstuk 3 van de Regeling Wfsv. Dit zijn onder andere premies voor de Werkloosheidswet en Ziektewet. De inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 42 van de Zorgverzekeringswet, wordt in het Zorgverzekeringsfonds gestort.

De datum van inwerkingtreding van dit besluit is 1 januari 2027. In artikel 2.19e, eerste lid, wordt geregeld dat er in het jaar 2027 eenmalig gelden worden overgeheveld van het Aof naar de Whk ter grootte van een bedrag aan uitgaven aan kwijtgescholden voorschotten met de daarbij behorende sociale lasten over de kalenderjaren 2021 tot en met 2026. In het tweede lid is geregeld dat er vanaf het jaar 2028 steeds jaarlijks gelden worden overgeheveld van het Aof naar de Whk over de uitgaven van het voorafgaande kalenderjaar. In het kalenderjaar 2028 zullen over het jaar 2027 gelden worden overgeheveld van het Aof naar de Whk. In het daarop volgende kalenderjaar 2029 zullen er gelden over het jaar 2028 worden overgeheveld, en dat zal zo doorgaan totdat het onderdeel over de financieringswijze in het wetsvoorstel wijziging toets op re-integratie-inspanningen en WIA-voorschotregeling in werking is getreden, indien het tot wet wordt verheven.

In het wetsvoorstel wordt een structurele oplossing geregeld voor de financiering. Naar verwachting zal, indien het voorstel tot wet wordt verheven, het financieringsonderdeel van dat wetsvoorstel per 1 januari 2030 in werking treden. Het overhevelen van gelden van het Aof naar de Whk is dan voor het laatst nodig over het jaar 2029. In artikel 2.19f is geregeld dat paragraaf 5 in hoofdstuk 2 vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Beoogd is dat deze paragraaf vervalt wanneer de laatste overheveling van gelden heeft plaatsgevonden die ziet op de periode vóór inwerkingtreding van de structurele oplossing. Indien die laatste periode inderdaad 2029 is, kan deze paragraaf vervallen wanneer de overheveling voor dat jaar heeft plaatsgevonden, wat waarschijnlijk in 2030 zal zijn. Indien de datum van inwerkingtreding van de structurele oplossing opschuift, zal ook de datum van vervallen van deze paragraaf opschuiven.

Artikel II. Inwerkingtreding

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het besluit. Het besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2027.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.A. Vijlbrief